

ประเด็นคำถาม – คำตอบ
กฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ที่	หัวข้อเรื่อง	คำถาม	คำตอบ
๑	กฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่	กฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด ประกอบด้วยกฎหมายอะไรบ้าง	กฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด มีอยู่ด้วยกัน ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ คือ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่วนที่ ๒ คือ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ กฎหมายฉบับนี้บัญญัติออกมาเพื่อให้ความเป็นธรรมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ กฎหมาย ที่กำหนด โดยได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายฉบับนี้ ในการชดใช้ความเสียหายต่อบุคคลภายนอกหรือต่อส่วนราชการเอง เว้นแต่ได้กระทำด้วยความจงใจประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง
๒		กรณีมีบุคคลภายนอกฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด หากหน่วยงานของรัฐต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้ร้องนั้น หน่วยงานมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำผิดทางละเมิดชดใช้ค่าเสียหายให้กับหน่วยงานได้หรือไม่	หน่วยงานมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายได้ หากเจ้าหน้าที่กระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง สิทธิเรียกให้ชดใช้จากเจ้าหน้าที่ ให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำให้ชดใช้เต็มจำนวน หรือมีต้องเต็มจำนวนก็ได้ ถ้าการละเมิดเกิดจากความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ หรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมให้หักส่วนแห่งความรับผิด
๓		อายุความในสิทธิเรียกให้อีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนมีอายุความกี่ปี	เมื่อหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย สิทธิที่จะเรียกให้อีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตน ให้มีกำหนดอายุความ ๑ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย

ที่	หัวข้อเรื่อง	คำถาม	คำตอบ
๔		การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ต้องทำอย่างไรบ้าง	การแต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงทางละเมิด ให้มีจำนวนไม่เกิน ๕ คน จะแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตนเองหรือจากผู้แทนของหน่วยงานอื่นใดเข้าร่วมก็ได้ และต้องกำหนดเวลาแล้วเสร็จของการสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวไว้ด้วย เพื่อจะได้ดำเนินการขั้นตอนต่อไปโดยไม่ชักช้าเช่นกัน จากนั้น กระทรวงการคลังจะกำหนดจำนวนความเสียหาย โดยจะให้มีผู้แทนของหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดเข้าร่วมก็ได้
๕		การดำเนินการของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เมื่อวินิจฉัยสั่งการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ควรดำเนินการต่อไปอย่างไร	เมื่อวินิจฉัยสั่งการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการดังต่อไปนี้ ๑. ส่งสำนวนให้กระทรวงการคลัง ตรวจสอบ ภายใน ๗ วัน ๒. ออกคำสั่งเรียกให้ผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ภายใน ๒ ปี ๓. ไล่เบี้ยกับเจ้าหน้าที่ภายใน ๑ ปี ๔. ดำเนินการยึดอายัดทรัพย์สินภายใน ๑๐ ปี ฟ้องทนายผู้รับผิดชอบภายในอายุความมรดกภายใน ๑ ปี
๖		การชดใช้ค่าเสียหาย กระทำได้อย่างไรบ้าง	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๒๒ กรณีความเสียหายเกิดแก่เงิน ให้ชดใช้เป็นเงินเพียงอย่างเดียว ข้อ ๒๓ กรณีความเสียหายมิได้เกิดแก่เงิน ให้ดำเนินการต่อไปนี้ (๑) ชดใช้เป็นทรัพย์สินอย่างเดียวกัน โดยต้องสภาพ ปริมาณ คุณภาพ และลักษณะเดียวกัน กับทรัพย์สินที่สูญหาย หรือเสียหาย โดยทำสัญญายินยอมชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นทรัพย์สินดังกล่าว (๒) ซ่อมแซมหรือบูรณะทรัพย์สินที่ชำรุดเสียหายให้คงสภาพเดิม โดยต้องทำสัญญาว่าจะจัดการให้ทรัพย์สินคงสภาพ ภายในเวลาไม่เกิน ๖ เดือน (๓) ชดใช้ทรัพย์สินที่แตกต่างจากที่เสียหาย ต้องทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง ก่อนการชดใช้ดังกล่าวให้มีการตรวจรับตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุของทางราชการ และการทำสัญญา ต้องจัดให้มีผู้ค้ำประกัน หรือวางหลักประกันกรณีที่เห็นสมควร

ที่	หัวข้อเรื่อง	คำถาม	คำตอบ
๗		การผ่อนชำระเงิน กรณีเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบ และขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทน ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในขั้นตอนใด ควรกำหนดจำนวนเงินและระยะเวลาอย่างไร	กรณีเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบ และขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทน ให้กำหนดจำนวนเงินที่ขอผ่อนตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึง รายได้ ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพตามฐานานุรูป ครอบครัวหรือความรับผิดชอบที่มีอยู่ ศีลธรรมอันดี และพฤติการณ์แห่งกรณีประกอบด้วย โดยต้องจัดให้มีผู้ค้ำประกัน หรือวางหลักประกันก็ได้ **นอกเหนือจากนี้ให้ทำความเข้าใจความตกลงกับกระทรวงการคลังเฉพาะกรณีไป**
๘		<u>กรณี</u> หากคำนวณราคากลางผิดพลาด เช่น ราคากลางที่ถูกต้อง ๒.๕ ล้านบาท คณะกรรมการคำนวณราคากลางคำนวณได้ ๒.๖ ล้านบาท ทำสัญญา ๒.๖ ล้านบาท ทำให้ราคากลางสูงกว่าราคางบประมาณอยู่ ๑ แสนบาท เป็นการทำให้ราชการเสียหาย กำหนดแบ่งส่วนความรับผิดชอบอย่างไร	การแบ่งส่วนความรับผิดชอบ กรณี การคำนวณราคากลางไม่ถูกต้อง ผูกพันเจ้าหน้าที่ ๓ ฝ่าย คือ คณะกรรมการกำหนดราคากลาง เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ และผู้อนุมัติให้ใช้ราคากลางทำสัญญา ได้แบ่งส่วนความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน คือ คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ร้อยละ ๗๕ ชดใช้เป็นเงิน ๗,๕๐๐๐ บาท เจ้าหน้าที่พัสดุ ร้อยละ ๑๕ ชดใช้เป็นเงิน ๑๕๐๐๐ บาท และผู้อนุมัติให้ใช้ราคากลางทำสัญญาร้อยละ ๑๐ ชดใช้เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๙		<u>กรณี</u> ไม่นำเงินรายได้เข้าบัญชีที่เกี่ยวข้องแต่นำไปใช้ โดยผิดระเบียบ (กรณีปฏิบัติผิดหลักการเงินการคลัง) กำหนดแบ่งส่วนความรับผิดชอบอย่างไร	- ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ซึ่งเป็นผู้อนุมัติ รับผิดชอบ ร้อยละ ๕๐ - ผู้บังคับบัญชาชั้นกลาง หรือผู้ผ่านงาน รับผิดชอบ ร้อยละ ๓๐ - ฝ่ายการเงิน รับผิดชอบ ร้อยละ ๒๐ **หากเป็นการสั่งการของผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นผู้อนุมัติให้ใช้เงินโดยตรง ให้รับผิดชอบทั้งร้อยละ ๑๐๐ **
๑๐		<u>กรณี</u> จ่ายเงินเกินสิทธิ ไม่มีสิทธิ ผิดระเบียบ กำหนดแบ่งส่วนความรับผิดชอบอย่างไร	- ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง รับผิดชอบ ร้อยละ ๒๐ - ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น – กลาง รับผิดชอบ ร้อยละ ๒๐ - ฝ่ายการเงิน รับผิดชอบ ร้อยละ ๖๐